

Naturskyddsföreningen

Kristianstad & Bromölla

Höst 2022

Ordförande sjunger ut

Sådärja. Nya styrelsen har kommit igång. 4 nya ansikten har tillkommit och vi utgör just nu en mångsidig stor grupp. Vi är en kraft att räkna med i lokalsamhället. Det är också tydligt att vi behövs mera än någonsin. När detta skrivs sitter jag med remissen till Kristianstads kommuns Klimat- och miljöplan. Det kanske viktigaste dokumentet för en kommun. Vi har fram till 30 juni att besvara.

Det kommer hända mycket nu. Det blir val. Vi gör vad vi kan för att lyfta upp ödesfrågorna kring vår hotade biologiska mångfald och hur politikerna har tänkt sig åstadkomma ett hållbart samhälle. Det blir politikerutfrågning. Vi har även gjort en analys av partiernas enkätsvar om klimatåtgärder. Samarbeten rullar på och fördjupas. Tillsammans med andra lokala organisationer blir vi starkare. Det kan vara gemensamma utspel eller aktiviteter såsom aktionsdagen på stora torg, bioblitz vid havet och framtidsveckan.

Det ska mycket till att förväna mig, men det hände när aktivistgruppen "Återställ våtmarker" under våren började blockera motorvägar för att uppmärksamma att vi bör just återställa våtmarker. Äntligen någon som har förstått hur viktigt och bra det är med våtmarker, tänkte jag, samtidigt som frågan såklart kommer: Är det rätt sätt? Civil olydnad som metod är i ropet efter år av namninsamlingar och demonstrationer, som inte gett tillräckligt resultat. Naturskyddsföreningen har en viktig roll som dialogskapande kraft, den bör vi värna, men jag tror vi alla kommer behöva ta ställning till om aktioner med fredlig civil olydnad ska stödjas eller inte. Det är lätt att inte ta ställning, men vår moral spelar också roll.

Vad gör vi när inget annat verkar fungera? I vår krets har vi Vattenriket som återställer våtmarker – de gör ett kanonjobb – men utmaningen ligger i en storskalig återvätning. Enligt EU är det ett av de mest kostnadseffektiva sätt att hindra utsläpp. Och samtidigt ger det så mycket nytta till samhället.

**Rune Stenholm Jakobsen - Ordförande Naturskyddsföreningen
Kristianstad och Bromölla**

Information

Naturskyddsföreningen i Kristianstad & Bromölla är en lokal krets inom Naturskyddsföreningen. Vi verkar genom opinion och kunskapsspridning inom natur och miljö. Med cirka 1400 medlemmar i Kristianstads och Bromölla kommuner utgör vi en kraft som påverkar för ett hållbart samhälle och en rik natur.

Corona

Corona klassas inte längre som en samhällsfarlig sjukdom men kan fortfarande påverka våra aktiviteter. Håll därför koll på hemsidan eller Facebook ifall aktiviteterna ställs in eller hålls digitalt.

Webbinarium

Digitala föreläsningar och seminarium kommer att hållas på Zoom eller Teams. Instruktioner finns på respektive hemsida. Hör gärna av er om ni har frågor så hjälper vi er så gott vi kan!

Anmälan

Vissa aktiviteter kräver anmälan på grund av begränsat antal platser samt för att vi ska kunna meddela er om ändrad plats eller inställd aktivitet.

Cirka sluttid

Alla sluttider är cirkatider. Framförallt vandringar kan gå snabbare eller långsammare beroende på deltagarnas intressen.

Hemsida

Besök vår hemsida för uppdaterad information om kommande och tidigare aktiviteter kristianstad.naturskyddsforeningen.se.

Facebook

Vi har en sida: Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla (tryck på gilla så får du information när någonting nytt händer!) och tre grupper: *Naturskyddsföreningen Kristianstad/Bromölla*, *Floravårdsgruppen Kristianstad* och *Natursnokarna Kristianstad*.

Alla våra programpunkter arrangeras i samarbete med Studieförbundet.

Juni

De Vilda blommornas dag Mosslunda

Att komma till Mosslunda i mitten av juni är en ynnest att ta till vara. Här finns massor av orkidéer och andra kalkgynnade växer att njuta av.

Datum: Söndagen den 19 juni kl. 10.00

Samling: på p-platsen vid reservatet kl. 10.00

Kontakt: Christer Neideman, 0767 - 76 61 06

De Vilda blommornas dag Åhus

Att njuta av den omväxlande sandfloran på golfbanan denna dag, är sedan många år tillbaka en trevlig tradition.

Datum: Söndagen den 19 juni kl. 14.00

Samling: vid golfbanans klubbhus kl. 14.00

Kontakt: Anders Sigfridsson, 0733 – 307589

Juli

Floravandring vid Ivö klack

Visst är det något speciellt med att åka färja och besöka en ö! Vill du göra detta i Skåne kan du styra kosan till Ivö. När du väl är där, följ med och kolla in den rika floran i det forna kaolinbrottet och de yppiga strandskogarna vid Ivösjön.

Datum: Onsdagen den 6 juli kl 18.00

Samling: på p-platsen vid kaolinbrottet längst i norr på Ivö

Kontakt: Anders Johansson, 0705 - 23 11 78

Floravandring vid Edenryd-Krogstorp

Havsstrandängarna mellan Edenryd och Krogstorp har så mycket att bjuda på. Artrika naturbetesmarker omväxlar med spännande havsstränder med tångvallar och grunda havsvikar. Har vi tur, kan vi kanske hitta bunge och många andra växter som trivs i den saltstänkta miljön.

Datum: Tisdagen den 26 juli kl. 18.00

Samling: på p-platsen vid badplatsen i Edenryd

Kontakt: Anders Johansson, 0705 - 23 11 78

Augusti

Floravandring vid Östra Sand i Åhus

På Rinkaby skjutfält invid Östra Sand finns en av de finaste pyrola-lokalerna i Skåne. Här i den glesa tallskogen växer arter som ryl, grönpyrola, björkpyrola, ögonpyrola och kal tallört. Lite längre in på skjutfältet finns en vacker sandstäpp där säkert en och annan sandnejlika, sandtimotej och grådådra dröjer sig kvar.

Datum: Onsdagen den 10 augusti kl 18.00

Samling: på p-platsen vid skjutfältsgården (i Kolonivägens förlängning)

Kontakt: Anders Sigfridsson, 0733 - 30 75 89

Naturutflykt med Urbana hembygdsgården

Vi träffas på Urbana Hembygdsgården och går en lugn promenad ut på Näsby fält för att titta på och lära oss lite mer om den stora mångfalden av insekter och blommor. Detta är en familjeaktivitet vi gör i samarbete med Urbana Hembygdsgården. Man är särskilt välkommen om man inte kan så mycket om naturen - vi hoppas alla ska få uppleva vår fina natur och känna sig bättre hemma i den.

Ta med fika och ha på dig bekväma skor/kläder.

Datum: Lördagen den 13 augusti kl. 14.00-17.00

Samling: Urbana hembygdsgården på Näsbychaussén 101

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen 0707 - 28 79 74

Räddningen kommer till Kristianstad - så enkelt är det att lösa klimatkrisen

Arrangemanget hålls av Johan Ehrenberg, som gör en turné med "ett enkelt program för att lösa klimatkrisen – här och nu". För den stora frågan är just varför vi inte gör det vi faktiskt kan göra redan nu. Johan Ehrenberg är en svensk journalist, publicist, företagare, debattör och författare. Ehrenberg är vd för produktionsbolaget ETC Utveckling som bland annat ger ut tidningen ETC.

Arrangemanget genomförs i samarbete mellan Studieförbundet Skåne-Blekinge, Regionmuseet, Naturskyddsföreningen Kristianstad Bromölla och Fridays For Future Kristianstad.

Frågor om föreställningen? Mejla raddningen@etc.se. Boka dina biljetter (gratis) här: <https://kund.etc.se/boka-dina-biljetter-till-raddningen>

Datum: Torsdagen den 18 augusti kl. 19.00

Plats: Regionmuseet, Östra Storgatan 27b, Kristianstad

Kontakt: Anita Gunnarsson, 076 – 76 38 44 8

Tivoliparkens träd i sensommarskrud

Välkommen till Tivoliparken, medan det ännu är långt kvar till hösten och löven börjat falla! Men vi kan redan se en hel del tecken på en kommande årstid.

Datum: Lördagen den 20 augusti kl. 10.00-11.00

Samling: vid Hälsosträdgården i Tivoliparken, Kristianstad, kl. 10.00

Kontakt och ledare: Närnaturguide Karin Bergendal, 0738-003667

Invigning av naturreservatet Södra Äspet

I samband med invigningen av naturreservat Södra Äspet kommer Vattenrikets ekolog Dan Gerell att guida oss på en vandring i det södra delområdet. Dan Gerell berättar om processen med reservatsbildningen, om områdets historia och vilka naturvärden som finns.

Datum: Lördagen den 27 augusti kl. 10.00-ca 11.30

Samling: på parkeringen på Vantamansvägen, vid badplatsen

Kontakt: Christer Neideman, 0767-76 61 06

Politikerutfrågning om viktiga framtidsfrågor

Kvällen ingår som en tjuvstart på Framtidsveckan (19-25/9) som genomförs av föreningar, studieförbund och organisationer i Kristianstads kommun.

Vi ställer politikerna mot väggen med de viktigaste frågorna kring hållbarhet, omställning och klimat. Hur kommer partierna att agera för att rädda vår framtid? Kvällen kommer att inledas med ett inspirerande anförande av någon ickepolitiker.

Förvissa dig om eventuella ändringar i programmet via vår hemsida.

Arrangemanget är kostnadsfritt men för att försäkra dig om att få plats: anmäl dig på studieframjandet.se senast tisdagen den 30 augusti 2022. För att hitta evenemanget, tryck på *sök kurser, evenemang & studiecirklar* och skriv in *Politikerutfrågning om viktiga framtidsfrågor*. Först till kvarn. Även om du inte är föranmäld är du välkommen i mån av plats. Fika till självkostnadspris.

Datum: Onsdagen den 31 augusti kl. 18.00-20.30

Plats: Östermalmskyrkans café, Lasarettboulevarden 6, Kristianstad

Kontakt: Anita Gunnarsson, 0767 - 63 84 48

September

Geologins dag – Stenskogen i Höör

Promenad längs den nya Geologislingan i Stenskogen i Höör, under ledning av Sveriges Geologiska förenings ordförande, Emma Rehnström. Här i centrum av Skåne står vi på en ljus jurassisk sandsten som både haft och har betydelse för byggnadsvård i kyrkor och i kvarnstenar. Den bildades under en mycket dramatisk period i jordens historia.

Datum: Lördagen den 10 september kl. 10.00-12.00

Samling: vid stationen i Höör kl. 10.00. Anmälan är nödvändig, då max antal är 20 personer. Anmäl dig på studieframjandet.se. För att hitta evenemanget, tryck på *sök kurser, evenemang & studiecirklar* och skriv in *Geologins dag – Stenskogen i Höör*.

Kontakt: Karin Bergendal, 0738 - 00 36 67, k.bergendal@gmail.com

Studiebesök till Villands Vånga Veganträdgård

Kan man odla utan gödsel från djur? Kan vi både odla mat och lagra kol i marken? Vi fördjupar oss i jordhälsa, mikrolivet och vegansk odling. Odling av grönsaker och perenner, skogsträdgård, fruktlund, ängs och örtområden till gödsel, fångstgrödor, växtföljd, Stockbikupa/pollinering, dammbygge/vatteninsamling och växthusodling.

Allt detta lär vi oss mer om av Peter Albrecht, permakulturlärare. Läs mer på www.vegantradgard.se. Ta med egen matsäck, vi bjuds på te och kaffe.

Datum: Lördagen den 17 september kl. 10.00-14.00 med lunchpaus.

Plats: Villands Vånga Veganträdgård, Fegelstorpsvägen 151, Vånga

Kontakt: Åsa Jidebom, 0768 - 56 70 05

Vi deltar i Framtidsveckan

- se program i Kristianstadsbladet och Kristianstad kommuns hemsida

Temat för hela Framtidsveckan 2022 är *Ett inkluderande Kristianstad, byggt på demokrati och mänskliga rättigheter samt hållbar utveckling*, baserat på Mål 16 i Agenda 2030. Veckan kommer att präglas av flera intressanta inslag dagtid och/eller kvällstid de flesta veckodagar. Detaljprogram läggs ut längre fram på vår hemsida samt på medarrangörernas webplattformar och annonseras i lokaltidningar.

Framtidsveckan genomförs av föreningar, studieförbund och organisationer i Kristianstads kommun.

Datum: 19-25 september (måndag-söndag)

Plats: Kristianstad

Kontakt: Anita Gunnarsson, 0767 - 63 84 48

Svampexkursion med Jan-Åke Lönqvist

Utflykt till trakten av Bromölla, där vi lär oss goda matsvampar med ledning av Jan-Åke Lönqvist från Olofström. Ta med dig en korg, så svampen kan ligga luftigt!

Datum: Söndagen den 25 september kl. 10.00-13.00

Samling: vid Maxi, Bromölla, kl. 10.00

Kontakt: Karin Bergendal, 0738 - 00 36 67

Oktober

Miljövänliga veckan / Green Action Week

Naturskyddsföreningens Miljövänliga Veckan byter i år både namn och fokus! Green Action Week är ett internationellt samarbete mellan 50 organisationer i 30 länder över hela världen. Under Green Action Week 2022 har vi fullt fokus på **Ekofrukost** och allt vad det innebär. Vår Handla Miljövänligt-grupp tänker bjuda på Ekologisk frukost och prata ekologiskt, biologisk mångfald och bin.

Håll utkik på Facebook och hemsidan! Hoppas vi syns!

Datum: 1-9 oktober

Kontakt: Karin Bergendal, 0738 - 00 36 67,
Anita Gunnarsson, 0767 - 63 84 48

Fika för nyfikna och engagerade

Vi träffas på ett trevligt fik och pratar löst om allt. Detta är särskilt för dig som vill träffa andra engagerade och vill veta lite mer om vad vi gör, men under avslappnade former.

Datum: Lördagen den 15 oktober kl. 11.00

Plats: Böckmans konditori, Storgatan 33, Bromölla

Kontakt: Karin Bergendal, 0738 - 00 36 67

November

En resa till Galapagosöarna

Staffan Åkeby, tidigare djurparkschef på Skånes Djurpark och ordförande för de skånska ornitologerna, berättar om djur och natur på Galapagosöarna – d.v.s. de öar där Darwin hittade sina tydligaste bevis på att arterna förändras genom evolutionen.

Datum: Torsdagen den 10 november kl. 19.00

Plats: Studieförbundet, V Storgatan 51 H (nära Röda Korset)

Kontakt: Christer Neideman, 0767 - 76 61 06

Fika för nyfikna och engagerade

Vi träffas på ett trevligt fik och pratar löst om allt. Detta är särskilt för dig som vill träffa andra engagerade och vill veta lite mer om vad vi gör, men under avslappnade former.

Datum: Söndagen den 13 november kl. 14.00

Plats: Espresso House på stationen i Kristianstad

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen, 0707 - 28 79 74

Föredrag om havet

Den skicklige fotografen Johan Hammar berättar om havet.

Samarrangemang med naturum Vattenriket som under sommaren och hösten har havet som tema.

Datum: Lördagen den 19 november kl. 14.00

Plats: Naturum Vattenriket, Kristianstad

Kontakt: Christer Neideman,
0767-76 61 06

Återbruka dina jeans

Vi anordnar en helg med återbruk av jeans av alla dess former. Laga, sy om eller sy nytt – välkommen! Vilken helg det blir bestäms efter sommaren så håll koll på vår Facebook och hemsida. Anmälan kommer vara obligatorisk.

Datum: en helg i November

Plats: Raskeboda Hobby Torp, 291 57 Arkelstorp

Kontakt: Karin Bergendal, 0738 - 00 35 67, k.bergendal@gmail.com

Byte av julpynt

I slutet av november samverkar vi med Hälsoträdgården i Tivoliparken: Lämna in julpynt och julsaker som du tröttnat på, och byt till dig något nytt! Annons kommer i Kristianstadsbladet och mer information kommer upp på vår hemsida och på Facebook.

Datum: slutet av november

Plats: Hälsoträdgården i Tivoliparken, Kristianstad

Kontakt: Karin Bergendal, 0738 - 00 35 67, k.bergendal@gmail.com

December

Annandagjulpromenad till Ekenabben

Vi motionera bort lite av julmaten och njuter av frisk luft, medan vi tittar på övervintrande fåglar och eventuella blommande växter. Samarrangemang med Fågelklubben.

Datum: Måndagen den 26 december kl. 10.00-ca 14.00

Plats: Samling på parkeringen vid naturum Vattenriket

Kontakt: Christer Neideman, 0767-76 61 06

Januari

Örndag i Tosteberga

Vi spanar efter havsörnar från hamnplanen i Tosteberga. Samarrangemang med Fågelklubben och naturum.

Datum: Söndagen den 22 januari, "öppet hus" kl. 9.00-13.00

Plats: Tosteberga hamn (Bodarna)

Kontakt: Christer Neideman, 0767 - 76 61 06 eller 044 - 21 29 59

Februari

Än så länge har vi ingenting planerat i februari, men håll koll på vår hemsida och på Facebook.

Våra arbetsgrupper

Vi träffas som studiecirklar

Floravårdsgruppen

Var med och inventera och lär dig växter. Vi träffas (i normala fall) tisdagar jämna veckor under den kalla årstiden och varje tisdag på sommaren.

Kontakt: Agnetha Björklund, 0706 - 95 66 49 eller
Kjell-Arne Olsson, 0737 - 45 49 94

Handla Miljövänligt-gruppen

ingår i Riksföreningens Handla miljövänligt-nätverk. Vi informerar om hållbar konsumtion varje år med Klädbytdagen och Miljövänliga veckan/Green Action Week. Ju fler vi blir desto roligare är det, så anmäl dig gärna som tillfällig medhjälpare – då ringer vi och frågar dig när vi behöver vara fler vid någon aktivitet.

Kontakt: Karin Bergendal, 0738 - 00 36 67

Klimatverkstad

Blåslampa för konkret klimatarbete i kommunen, bildades under 2019 och vi vill gärna bli fler och arbeta vidare med klimatfrågan.

Kontakt: Rune Stenholm Jakobsen, 0707 - 28 79 74

Remissgrupp

Delta med synpunkter på byggplaner mm för att svara på remisser från kommunen, länsstyrelsen m. fl. Fler intresserade sökes - var med och påverka!

Kontakt: Anders Johansson, 0705 - 23 11 78

Skogsgruppen har blivit regional

Engagera dig för skogen! Gå med i Facebookgruppen *Naturskyddsföreningens Skogsgrupp i Skåne/Blekinge*. Alla är välkomna, inga förkunskaper krävs!

Kontakt: Maria Thyr, 0730 - 71 14 70, maria.thyr@hotmail.com

Vi vill gärna starta fler arbetsgrupper

Bromöllagrupp

Vi som vill värna Bromöllas fantastiska natur och bevaka och trycka på i natur- och miljöfrågor i kommunen. Anmäl intresse om du vill vara med till Ola Svensson, 0708 - 43 43 31

Natursnokarna

är en utomhusverksamhet för barn och föräldrar. Vi träffas för att utforska naturen på ett roligt och avslappnat sätt. Tyvärr har vi inget uppstartat än men kontakta oss om du är intresserad!

Vill du bli medlem?

Är du intresserad, har frågor eller vill bara höra lite mer? Tveka inte att kontakta oss!

Är du redo att bli medlem? Medlemsavgiften är 360 kronor för ett år eller 30 kronor i månaden. Du blir medlem genom att fylla i formuläret på <https://www.naturskyddsforeningen.se/stod-oss/bli-medlem/>. Som medlem får du hem tidningen *Sveriges Natur*, Sveriges största natur- och miljötidning, 6 gånger per år, rabatt på tågresor med SJ och mycket mer!

Om du blir månadsgivare med minst 50 kronor per månad (medlemskapet ingår) får du dessutom just nu boken Middagskompassen, en matbok framtagen med kockarna Zeina Mourtada och Paul Svensson.

Sveriges
Natur
Sveriges största natur- och miljötidning

Styrelsen

Ordförande	Rune Stenholm Jakobsen	0707 - 28 79 74
Vice ordförande	Anita Gunnarsson	0767 - 63 84 48
Kassör	Anders Johansson	0705 - 23 11 78
Sekreterare	Anders Sigfridsson	0733 - 30 75 89
	Karin Bergendal	0738 - 00 36 67
	Christer Neideman	0767 - 76 61 06
	Ola Svensson	0708 - 43 43 31
	Patrik Björkman	0732 - 09 99 66
	AnnaMaja Lindblom	0768 - 48 07 01
	Hanan Alkhuder	0700 - 52 48 80
	Marzia Nekzad	0730 - 36 01 32, 0737 - 51 16 21
	Åsa Jidebom	0768 - 56 70 05
Valberedning	Lena Grollmuss (sammankallande)	0708 - 26 27 50
Valberedning	Åsa Jakobsson	0733 - 13 61 56

Kontakt

kristianstad@naturskyddsforeningen.se

Djurhagsvägen 72, 291 93 Önnestad

Hemsida: <http://kristianstad.naturskyddsforeningen.se>

Bankgiro: 5720-4299 Organisationsnummer: 838201-4119

Sammanfattning

Ons 6 juni kl. 18	Floravandring Ivö klack
Tis 26 juli kl. 18	Floravandring Edenryd-Krogstorp
Ons 10 aug kl. 18	Floravandring Östra sand Åhus
Lör 13 aug kl. 14-17	Naturutflykt med Urbana hembygdsgård
Tors 18 aug kl. 19	Räddningen kommer till Kristianstad
Lör 20 aug kl. 10-11	Tivoliparkens träd i sensommarskrud
Lör 27 aug kl. 10-11.30	Invigning naturreservat Södra Äspet
Ons 31 aug kl. 18-20.30	Politikerutfrågning
Lör 10 sept kl. 10-12	Geologins dag
Lör 17 sept kl. 10-14	Studiebesök Veganträdgård
19-25 sept	Framtidsveckan
Sön 25 sept kl. 10-13	Svampexkursion Jan-Åke Lönqvist
1-9 okt	Green Action Week
Lör 15 okt kl. 11	Fika för nyfikna och engagerade
Tors 10 nov kl. 19	Resa till Galapagosöarna
Sön 13 nov kl. 14	Fika för nyfikna och engagerade
Lör 19 nov kl. 14	Föredrag om havet
En helg i nov	Återbruka med jeans
Slutet av nov	Byte av julpynt Hälsoträdgården
Mån 26 dec kl. 10-14	Annandagjulpromenad
Sön 22 jan 9-13	Örndag i Tosteberga

Håll utkik efter fler evenemang på vår hemsida och på Facebook!